

Zorgsector straks zelf verder met HBO-VGG

Voorzitter van de stuurgroep HBO-VGG Ton Bakker is blij met wat er in vijf jaar is bereikt. "Wetenschappelijk bewijs dat de gezondheidszorg voor ouderen niet goed genoeg is en dat er een achterstand is aan kennis en kunde op dit gebied. Tegelijkertijd inzicht bij steeds meer managers en bestuurders dat de inzet van HBO-VGG'ers een oplossing biedt."

Gedegen basis

"Honderden studenten opgeleid, een kennisdocument voor verpleegkundigen, een competentieprofiel, casuïstiek en een website. Er zijn prachtige voorbeelden over hoe HBO-VGG'ers het verschil maken. Recent onderzoek laat zien dat de inzet van HBO-VGG'ers op alle niveaus motiveert, inspireert en enthousiasmeert. Kortom, alle basisvoorzieningen zijn gecreëerd."

Overdracht

"Op 1 oktober tijdens de slotconferentie stopt het project. Het LOOV, ActiZ, beroepsorganisaties en VWS nemen het stokje over. Doorgaan is cruciaal, dit komt immers direct ten goede aan de behoeften van ouderen en hun gezondheid."

Mijlpalen in project HBO-VGG

70 VGG opgeleid	2009	• Arbeidsmarktonderzoek • Conferentie Den Bosch
	2010	• Start proeftuinen inzet VGG
	2011	• Maatschappelijke Business Case
	2012	• A+0 VVT Impuls stageplaatsen • Afronding proeftuinen inzet HBO-VGG • Regionale samenwerking VVT en HBO-V's • CanMEDS competentieprofiel • Start implementatie en borgen.
	2013	• Leertrajecten NHL, HU, HR, Saxion, Zuyd Hogeschool • Kennisdocument HBO-V ouderenzorg
400 VGG opgeleid	2014	• Onderzoek meerwaarde HBO-VGG • Conferentie Utrecht • Overdracht project aan ActiZ, VWS en andere partijen

Meerwaarde onderzocht

Heeft de HBO-VGG'er meerwaarde in de zorg en zo ja, welke? Dat was de opdracht die senior onderzoeker Robbert Gobbens, werkzaam bij Kenniscentrum Zorginnovatie Hogeschool Rotterdam, meekreeg van de stuurgroep HBO-VGG.

Verskil maken

Gobbens: "ActiZ en betrokken partijen veronderstellen dat er hooggekwalificeerde professionals nodig zijn voor de groeiende groep kwetsbare ouderen. Ze geloven dat HBO-VGG daarin het verschil maakt. Na vijf jaar is het hoog tijd om deze aannames te testen."

Pareltjes

Hij onderzocht samen met een promovendus zowel kwantitatief als kwalitatief de rollen, het belang en de tevredenheid van HBO-VGG'ers in de praktijk. Met succes: "Ik kreeg tijdens inhoudelijke interviews met HBO-VGG'ers, managers, verzorgenden en specialisten ouderengeneeskunde bij meerdere zorgorganisaties prachtige voorbeelden die de meerwaarde onderstrepen. Ook de enquête onder HBO-VGG'ers leverde veel informatie op. De respons van 50% gaf tegelijkertijd aan dat HBO-VGG'ers trots zijn op hun vak."

Meer weten?

Benieuwd naar de uitkomsten van het onderzoek? Het rapport is te downloaden op www.hbo-vgg.net.

Inspirerende voorbeelden uit de praktijk

Om het nut van HBO-VGG'ers in de praktijk te laten zien, is in opdracht van de stuurgroep HBO-VGG casuïstiek opgesteld. Uiteenlopende voorbeelden waaruit blijkt op welke wijze HBO-VGG'ers een toegevoegde waarde leveren voor zowel cliënten en collega's als de zorgorganisaties waar zij werken.

Showcase

Math Gulpers, directeur Verpleeghuis Lückerheide, onderschrijft dit. "Casuïstiek is belangrijk voor managers en bestuurders. Het laat zien wat VGG'ers daadwerkelijk kunnen toevoegen. Ik ervaar het echter ook zelf: in Verpleeghuis Lückerheide zijn veel nieuwe ontwikkelingen, mede door de actieve bijdrage van HBO-VGG'ers."

Effectieve inzet

"We hanteren een effectieve formule. Iedere VGG'er werkt voor 50% op de afdeling, wordt bij specifieke problemen gehaald en heeft ook een begeleidende rol. De andere helft van de tijd werkt de VGG'er aan afdelingsoverstijgende zaken. Zoals het beperken van valincidenten, het terugdringen van het gebruik van vrijheidsbeperkende middelen, het voorkomen van agressie en het verminderen van nachtdiensten. Daar haal ik prima resultaten mee. Zo hebben we bijvoorbeeld het aantal nachtdiensten met 50% kunnen verminderen."

Complexer

"HBO-VGG'ers hebben er mede voor gezorgd dat Lückerheide naast een regiorol ook een expertisefunctie kreeg. We hebben nu aparte groepen met Korsakov-patiënten, jong dementerenden en Parkinson-bewoners met dementie. De complexiteit in verpleeghuizen zal alleen maar toenemen en met HBO-VGG'ers ben je op je taak voorbereid."

CanMEDS: rollen van de VGG-professional

De HBO-VGG'er is als verpleegkundige extra deskundig op het gebied van de gerontologie en geriatrie. In het competentieprofiel van de HBO-VGG'er is dit duidelijk omschreven. Het centrale kennisdomein is verpleegkunde. Verdiepende kennisdomeinen zijn sociale gerontologie, psychogerontologie, klinische/somatische geriatrie en psychogeriatric/gerontopsychiatrie.

CanMEDS-rollen

Het competentieprofiel is verder uitgewerkt op basis van de CanMEDS-systematiek, die zeven beroepsrollen beschrijft. Centraal in het competentieprofiel staat de rol van Zorgverlener. Daarnaast zijn er zes aanvullende rollen te onderscheiden. Het complete competentieprofiel kunt u downloaden op www.hbo-vgg.net.

Voorbeeldcasus: Toenemende kwetsbaarheid

Mevrouw Verstappen (82 jaar, weduwe) komt de laatste jaren regelmatig bij de huisarts wegens artrose- en maagklachten. Twee maanden geleden werd zij acuut in het ziekenhuis opgenomen met verschijnselen die wezen op een maagbloeding.

Huishoudelijke hulp Betty vindt dat het na de ziekenhuisopname niet goed gaat met mevrouw Verstappen. Ze komt de deur bijna niet meer uit, ze kookt niet meer voor zichzelf en ze verwaarloost haar lichamelijke verzorging. Betty bespreekt dit met de dochter van mevrouw, die op haar beurt contact opneemt met de huisarts. De huisarts meldt mevrouw Verstappen aan bij de thuiszorg. Anja, wijkverpleegkundige HBO-VGG, brengt de situatie in kaart: "Mevrouw Verstappen bevindt zich in een situatie van kwetsbaarheid, haar zelfredzaamheid en zelfmanagement dreigen onvoldoende te worden."

Verdiepende kennis

Anja analyseert de situatie, brengt structuur aan en benoemt mogelijke oorzaken. Voor deze analyse beschikt Anja over achtergrondinformatie op het gebied van sociale gerontologie, psychogerontologie, geriatrie, psychogeriatric/gerontopsychiatrie en specifieke vaardigheden.

Integrale aanpak

Anja heeft verschillende rollen in het proces. Enkele voorbeelden:

- Als **Zorgverlener** bezoekt ze mevrouw Verstappen en voert ze een gesprek op basis van de TRAZAG. Ze brengt de voedingstoestand in kaart met behulp van MNO en legt de Beck Depressie Zelftest voor. Ze stelt een zorgleefplan op.
- Als **Communicator** organiseert Anja een huisbezoek, bevraagt ze mevrouw en haar dochter op basis van de tien beginsignalen van dementie en introduceert ze de verzorgende.

- Als **Zorgregisseur** plant ze het gesprek en stelt ze ter plekke een rapportage voor de huisarts op. Vervolgens vraagt ze indicatiestelling aan, regelt ze cliënttoewijzing, plant ze een vervolfbezoek en maakt ze een afspraak op de geheugenpoli.

Snel duidelijkheid

Binnen twee weken is de zorgvraag helder en is er adequate zorgverlening in gang gezet.

Casuïstiek op de website

Dit is de samenvatting van een van de casussen die beschreven zijn voor het project HBO-VGG. U vindt alle casussen op www.hbo-vgg.net.

Samen optrekken succes in Leeuwarden

Toen Evelyn Finnema lector werd aan het Lectoraat 'Wonen, Welzijn en Zorg op hoge leeftijd' van de NHL in Leeuwarden, initieerde ze daar een Gerontologie en Geriatrie-traject voor HBO-V studenten. Een daverend succes.

Aansluiten op de praktijk

"Voor een optimaal resultaat startten we het project vanuit de HBO-V samen met partners uit het werkveld. Zes grote regionale ouderenzorgorganisaties wilden wel wat met HBO-VGG. Ze namen plaats in de projectgroep. Vanuit gezamenlijkheid werkten we zo toe naar een opleiding die echt aansluit bij de vragen en behoeften uit de dagelijkse praktijk. Tegelijkertijd startte docent-onderzoeker Petra Huizenga met een promotieonderzoek naar de rol van de HBO-verpleegkundige in de ouderenzorg. Zo komen onderwijs, praktijk en onderzoek mooi bij elkaar."

Uiteindelijk integreren

"Vanuit de zorgorganisaties werd de toegevoegde waarde van VGG'ers erkend. Ze waren zelfs zo enthousiast dat er nu twee complete groepen verpleegkundigen post-HBO de VGG-opleiding als bij-/nascholing volgen, betaald door hun werkgever. Ook hebben we een variant voor instromers vanuit het MBO. Zij kunnen kiezen voor HBO-V uitstroomprofiel VGG. Uiteindelijk streven we er naar dat VGG inhoudelijk wordt geïntegreerd in de reguliere HBO-V."

Rolmodel

"De afgestudeerde HBO-VGG'ers fungeren bovendien als rolmodel binnen de zorgorganisaties. Als echte ambassadeurs geven zij het goede voorbeeld. Ook dragen zij bij aan stageplaatsen op hbo-niveau. We kunnen met recht constateren dat het project een succes is!"

Zelf HBO-VGG'ers inzetten

Gaat u ook aan de slag met het inzetten van HBO-verpleegkundigen gerontologie-geriatrie? Maak dan gebruik van de servicedocumenten op de site www.hbo-vgg.net. Het is ook mogelijk een (gratis) adviesgesprek aan te vragen bij de landelijk programmamanager. In dat gesprek wordt aan de hand van uw situatie, en de ervaringen die al voor handen zijn, besproken welke aanpak voor u het meest passend is. Neem contact op met Martin Gloudemans van Bureau G&D, via telefoonnummer 0416 – 65 16 66 of per e-mail: m.gloudemans@gdnet.nl.

Projectpartners

Het VGG-project is een door VWS gesubsidieerd project van ActiZ en wordt onder andere ondersteund door:

- Vereniging Hogescholen
- V&VN
- NU'91
- Verenso
- Diverse lectoraten ouderenzorg

1 oktober 2014 Slotconferentie HBO-VGG
Kom ook! Meer info: www.hbo-vgg.net

CONFERENTIE
Complexe ouderenzorg vergt HBO-V(GG)

THUIS • VERPLEEGHUIS • ZIEKENHUIS

